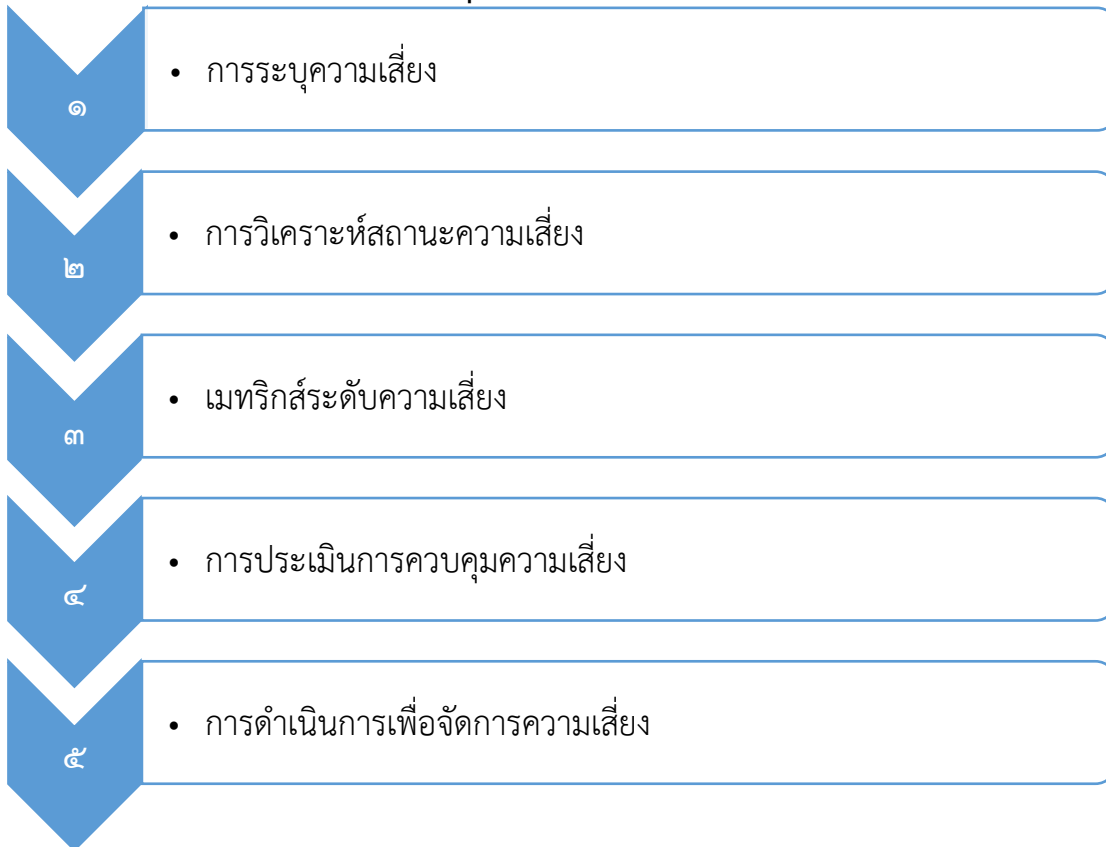

กระบวนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
และการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๕ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยงการทุจริต ตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย

งานผลิตบัณฑิต

- การสรรหา/คัดเลือกบุคคล
- การจัดหาวัสดุ/ครุภัณฑ์
- การจัดทำโครงการฝึกอบรมศึกษาดูงาน

งานวิจัย

- การจัดสรรเงินงบประมาณ
- การเบิก-จ่ายเงินงบประมาณ

งานบริการวิชาการ

- การจัดสรรเงินงบประมาณ
- การเบิก-จ่ายเงินงบประมาณ
- การจัดหาวัสดุ/ครุภัณฑ์
- การจัดทำโครงการฝึกอบรมศึกษาดูงาน ประชุมและสัมมนา
- การสรรหา/คัดเลือกบุคคล

งานทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

- การจัดสรรเงินงบประมาณ
- การเบิก-จ่ายเงินงบประมาณ
- การจัดหาวัสดุ/ครุภัณฑ์
- การจัดทำโครงการฝึกอบรมศึกษาดูงาน ประชุมและสัมมนา
- การสรรหา/คัดเลือกบุคคล

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

- **สถานะสีเขียว** : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- **สถานะสีเหลือง** : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้
- **สถานะสีส้ม** : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคนหลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุมหรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- **สถานะสีแดง** : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

งานผลิตบัณฑิต					
ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	การสรรหา/คัดเลือกบุคคล	X			
๒	การจัดหาวัสดุ/ครุภัณฑ์		X		
๓	การจัดทำโครงการฝึกอบรมศึกษาดูงาน		X		

งานวิจัย					
ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	การจัดสรรเงินงบประมาณ		X		
๒	การเบิก-จ่ายเงินงบประมาณ	X			

งานบริการวิชาการ					
ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	การจัดสรรเงินงบประมาณ		X		
๒	การเบิก-จ่ายเงินงบประมาณ		X		
๓	การจัดหาวัสดุ/ครุภัณฑ์			X	
๔	การจัดทำโครงการฝึกอบรมศึกษาดูงาน ประชุมและสัมมนา				X
๕	การสรรหา/คัดเลือกบุคคล		X		

งานทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม					
ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	การจัดสรรเงินงบประมาณ		X		
๒	การเบิก-จ่ายเงินงบประมาณ		X		
๓	การจัดหาวัสดุ/ครุภัณฑ์			X	
๔	การจัดทำโครงการฝึกอบรมศึกษาดูงาน ประชุมและสัมมนา				X
๕	การสรรหา/คัดเลือกบุคคล		X		

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๓ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ที่มีสถานะความเสี่ยงระดับสูงจนถึงความเสี่ยงระดับสูงมาก ที่เป็น สีส้ม และสีแดง จากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง ที่มีค่า ๑ - ๓ คูณด้วย ระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑ - ๓ เช่นกัน ค่า ๑ - ๓ โดยมีเกณฑ์ในการให้ค่า ดังนี้

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้น เป็น MUST หมายถึงมีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น SHOULD หมายถึงมีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

งานบริการวิชาการ			
ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD
๑	การจัดหาวัสดุ/ครุภัณฑ์	๓	
๒	การจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุมและ สัมมนา	๓	

งานทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม			
ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD
๑	การจัดหาวัสดุ/ครุภัณฑ์	๓	
๒	การจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุมและ สัมมนา	๓	

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาศิเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด
รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย
Customer/User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal
Process หรือกระทบด้านการเรียนรู้ องค์กรความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบตาม Balanced Scorecard

งานบริการวิชาการ			
โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
การจัดหาวัสดุ/ครุภัณฑ์			X
การจัดทำโครงการฝึกอบรมศึกษาดูงาน ประชุมและสัมมนา			X

งานทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม			
โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
การจัดหาวัสดุ/ครุภัณฑ์			X
การจัดทำโครงการฝึกอบรมศึกษาดูงาน ประชุมและสัมมนา			X

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ
(หรือตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix))

งานบริการวิชาการ					
ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น X รุนแรง
		๓	๒	๑	
๑	การจัดหาวัสดุ/ครุภัณฑ์		๓		๙
๒	การจัดทำโครงการฝึกอบรมศึกษาดูงาน ประชุมและสัมมนา		๓		๙

งานทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม					
ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น X รุนแรง
		๓	๒	๑	
๑	การจัดหาวัสดุ/ครุภัณฑ์		๓		๙
๒	การจัดทำโครงการฝึกอบรมศึกษาดูงาน ประชุมและสัมมนา		๓		๙

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมิน การควบคุม การทุจริต ว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพ การจัดการ สอดส่อง เฝ้าระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร ไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

งานบริการวิชาการ				
โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
- การจัดทำโครงการ ฝึกอบรมศึกษาดูงาน ประชุมและสัมมนา	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
- การจัดหาวัสดุ/ครุภัณฑ์	อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง

งานทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม				
โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
- การจัดทำโครงการฝึกอบรมศึกษาดูงานประชุมและสัมมนา	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
- การจัดหาวัสดุ/ครุภัณฑ์	อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง

ขั้นตอนที่ ๕ การดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk – Control Matrix Assessment ในตารางที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยง อยู่ในระดับ สูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาทำแผนดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยง

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
๑	- การจัดหาวัสดุ/ครุภัณฑ์	- เผยแพร่ประชาสัมพันธ์กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาพัสดุให้ผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างทั่วถึง - ควบคุม กำกับดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการ หรือ ขั้นตอนการจัดหาพัสดุ/ครุภัณฑ์ที่อาจก่อให้เกิดการกระทำที่มีการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวม
๒	- การจัดทำโครงการฝึกอบรมศึกษาดูงานประชุมและสัมมนา	- เผยแพร่ประชาสัมพันธ์คู่มือปฏิบัติงานเบิกจ่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างทั่วถึง - ควบคุม กำกับดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการ หรือ ขั้นตอนที่อาจก่อให้เกิดการกระทำที่มีการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวม

การระบุ วิเคราะห์ความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยง และการจัดการความเสี่ยง
การทุจริตของมหาวิทยาลัยราชภัฏจอมบึง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

วัตถุประสงค์ : เพื่อประเมินความเสี่ยงการทุจริต และวางแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

หน่วยงาน : มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

กระบวนการปฏิบัติงาน/ โครงการ ขั้นตอนหลัก และ วัตถุประสงค์ ของขั้นตอน (1)	ความเสี่ยง ความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่ และ (เนื่องจาก) ปัจจัยเสี่ยง สาเหตุของความเสี่ยง Risk Factors (2)	ประเภท ความเสี่ยง (3)	แหล่งที่มา ความเสี่ยง เกิดจากปัจจัย (4) (5)		การประเมินความเสี่ยง				วิธีบริหารความเสี่ยง				การควบคุมที่ควรจะมี หรือ การจัดการความเสี่ยง (14)
			ภายใน	ภายนอก	โอ	ผล	ระดับ	ลำดับ	ยอม	หลีกเลี่ยง	ถ่าย	ควบคุม	
					กาส	กระทบ	ความ เสี่ยง	ความ เสี่ยง	รับ	เสี่ยง	โอน	คุม	
1. การจัดทำโครงการฝึกอบรมศึกษาดูงาน ประชุมและสัมมนา ในงานบริการวิชาการ และงานทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม วัตถุประสงค์ เพื่อให้การจัดทำโครงการฝึกอบรมศึกษาดูงาน ประชุมและสัมมนา ในงานบริการวิชาการ และงานทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมมีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้	การเบิกจ่ายงบประมาณในการจัดโครงการฝึกอบรมศึกษาดูงาน ประชุมและสัมมนาในงานบริการวิชาการ และงานทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม อาจไม่เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่กำหนด เนื่องจาก 1) ผู้รับผิดชอบโครงการ และเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่เบิกจ่ายงบประมาณอาจใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติงาน โดยอ้างว่าไม่ทราบว่ามีกฎหมาย และ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำโครงการ และการเบิกจ่ายงบประมาณ 2) อาจเกิดการทุจริตในการจัดทำโครงการ และการเบิกจ่ายงบประมาณ ที่เกิดจากการขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม	ดำเนินการ (O) ประสิทธิผล	✓		สูง 3	สูง 3	สูง มาก 9	1				✓	1. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์คู่มือปฏิบัติงานเบิกจ่าย มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างทั่วถึง 2. เผยแพร่กฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้อาจารย์ และบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงทราบอย่างทั่วถึง 3. ควบคุม กำกับดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการ หรือ ขั้นตอนนี้อาจก่อให้เกิดการกระทำที่มีการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวม
2. การจัดหาวัสดุ/ครุภัณฑ์ ในงานบริการวิชาการ และทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม วัตถุประสงค์ เพื่อให้การจัดหาวัสดุ/ครุภัณฑ์ ในงานบริการวิชาการ และงาน ทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมมีความ โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้	การจัดหาวัสดุ/ครุภัณฑ์ในงานบริการวิชาการ และงานทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม อาจไม่เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่กำหนด เนื่องจาก 1) ผู้ที่มีหน้าที่จัดหาวัสดุ/ครุภัณฑ์อาจใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติงาน โดยอ้างว่าไม่ทราบว่ามีกฎหมาย และระเบียบที่กำหนดวิธีการปฏิบัติ 2) อาจเกิดการทุจริตในการจัดหาวัสดุ/ครุภัณฑ์ที่เกิดจากการขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม	ดำเนินการ (O) ประสิทธิภาพ	✓		สูง 3	สูง 3	สูง มาก 9	1				✓	1. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาวัสดุให้ผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างทั่วถึง 2. เผยแพร่กฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้อาจารย์ และบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงทราบอย่างทั่วถึง 3. ควบคุม กำกับดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการ หรือ ขั้นตอนการจัดหาวัสดุ/ครุภัณฑ์นี้อาจก่อให้เกิดการกระทำที่มีการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวม